

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON

Illum l-Erbgha 1 ta` Marzu 2017

Fl-atti tar-rikors ghall-hrug ta` Mandat
ta` Inibizzjoni Nru. 165/2017 JZM fl-
ismijiet :

Carmen Borg
(ID 394777M)

kontra

1. Prim Ministru
2. Ministru Intern u Sigurta` Nazzjonali
3. Segretarju Permanenti Ministeru
Intern u Sigurta` Nazzjonali

Il-Qorti :

I. Preliminari

Ir-rikorrenti pprezentat rikors ghall-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni
("il-Mandat") fl-1 ta` Frar 2017.

Fl-1 ta` Frar 2017, il-Qorti tat digriet fejn ordnat in-notifika tal-atti lill-intimati, tathom ghaxart (10) zmien sabiex iwiegbu bil-miktub, u appuntat ir-rikors ghas-smigh ghall-Hamis 16 ta` Frar 2017 fid-9.30 a.m.

L-intimati kienu lkoll notifikati fl-1 ta` Frar 2017.

Fit-13 ta` Frar 2017, l-intimati flimkien ipprezentaw risposta fejn ikkontestaw it-talba ghall-hrug tal-Mandat.

Ir-rikors kien trattat fl-udjenza tas-16 ta` Frar 2017.

Fil-kors tal-udjenza xehed Paul Debattista – Direttur tas-Servizzi Korrettivi.

Wara l-udjenza, ir-rikors thalla ghal provvediment kamerali.

Dan huwa l-provvediment.

II. It-talba

Ir-rikorrenti **talbet** lill-Qorti sabiex tordna l-hrug ta` l-Mandat kontra l-intimati sabiex dawn jinzammu milli :-

Jitmexxa `il quddiem il-process ta` promozzjoni ta` Correctional Services Manager (Care and Reintegration) Correctional Services Department.

III. Ir-raguni

Fil-qosor ir-rikorrenti tikkontendi fis-sostanza illi ma tkunx legittima l-hatra ta` Saviour Lia fil-kariga de qua ghaliex tikkontendi illi l-esperjenza, l-attribwuti u l-kwalifiki taghha jissuperaw dawk ta` Saviour Lia.

IV. Il-posizzjoni tal-intimati

Fil-qosor l-intimati jikkontendu illi l-process kollu li wassal għall-ghazla ta` Saviour Lia kien kollu kemm hu regolari u legittimu. Għalhekk ir-rikorrenti m`ghandhiex jedd illi titlob il-hrug tal-Mandat.

V. L-Art 873 tal-Kap 12

L-Art 873 tal-Kap 12 huwa kompost minn erba` subincizi. Dawk rilevanti għall-kaz tal-lum huma l-ewwel tlieta. Ighidu hekk :-

(1) *L-iskop tal-mandat ta` inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli taghmel kwalunkwe haga li tkun li tista` tkun ta` pregudizzju għall-persuna li qed titlob il-mandat.*

(2) *Il-qorti m`ghandhiex tohrog tali mandat jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddi jiet tar-rikorrent, u li dak ir-rikorrent prima facie jidher li għandu dawk il-jeddi jiet.*

(3) *Il-qorti m`ghandha tohrog ebda mandat bhal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali tagħha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra tagħha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma` l-ispjegazzjonijiet mogħtija, li kemm-il darba ma jinharigx il-mandat, il-pregudizzju li jinholoq lil min ikun qed jitlob il-mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel mal-istess għemil tal-haga li qed tintalab li tigi mizmuma.*

Din tal-lum hija talba għall-hrug tal-Mandat li tinkwadra ruhha fis-subinciz tlieta (3).

It-tliet subincizi kif inhumal llum dahlu fil-Kap 12 bis-sahha tal-Art 102 tal-Att XIV tal-2006.

Tajjeb jingħad illi qabel l-emenda bl-Att XIV tal-2006, is-subinciz tlieta (3), li kien gie ntrodott għall-ewwel darba bl-Art 8 tal-Att VIII tal-1981, kien jaqra hekk :-

Il-qorti m'ghandha tohrog ebda mandat bhal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali taghha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra taghha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet moghtija, li kemm-il darba ma jinharigx il-mandat, il-pregudizzju li jinholoq ma jkunx jista` jigi rimedjat.

Minn analizi tas-subincizi (1), (2) u (3) tal-Art 873 tal-Kap 12 kif inhum llum, wiehed isib illi din il-Qorti hija prekluzja milli ("**m`ghandhiex**") tordna l-hrug tal-Mandat kif qeghda tirrikjedi r-rikorrenti, sakemm ma jirrikorru dawn ir-rekwiziti :-

- i) Illi l-Mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent ;
- ii) Illi r-rikorrent *prima facie* jidher li ghandu dawk il-jeddijiet ;
- iii) Illi jrid ikun hemm konferma mill-intimat fil-qorti bil-miftuh li l-haga li taghha qed tintalab iz-zamma tkun fil-fatt mahsuba li ssir ;
- iv) Illi l-qorti tkun sodisfatta li l-pregudizzju li jinholoq lir-rikorrent, kemm -il darba ma jinharigx il-Mandat, ikun sproporzjonat meta mqabbel ma` l-istess ghemil tal-haga li r-rikorrent jitlob li tigi mizmuma.

VI. Gurisprudenza

Il-Qorti sejra taghmel riferenza ghal xi principji li hargu mill-gurisprudenza tal-qrati taghha dwar kif ghandhom jitqiesu r-rekwiziti ghall-hrug tal-Mandat, u li huma rilevanti ghall-kaz tal-lum :-

1) Dwar il-prova *prima facie* tal-jeddijiet, il-Qorti tal-Appell fis-sentenza taghha tal-14 ta` Lulju 1988 fil-kawza **Grech pro et noe vs Manfre`** (Kollez. Vol. LXXII.II.290) qalet hekk –

... huwa rekwizit oggettiv u mhux soggettiv, ma jiddependix mill-element diskrezzjonali tal-gudikant, jew il-jeddijiet jidhru 'prima facie', ma` l-ewwel daqqa t`ghajn, jew ma jidhru xejn, ghall-finijiet tal-hrug tal-mandat.

2) Dwar l-element tal-htiega, fil-provvediment taghha tat-18 ta` Dicembru 2009 fl-atti tar-rikors Nru 1935/09 fl-ismijiet “**Ohanebo et noe vs Il-Kummissarju tal-Pulizija**” din il-Qorti (**PA/JRM**) ippronunzjat ruhha hekk –

“Tqis li l-htiega ghall-hrug ta` Mandat bhal dan tintrabat sewwa ma` l-fatt jekk il-hsara li minnha l-parti rikorrenti tilminta tistax tkun wahda li ma tistax tisewwa mod iehor. Jekk l-inkonvenjent jew il-hsara lamentat jista` jitnehha, mqar b`decizjoni wara li jigi mistharreg il-kaz fil-mertu, jigi nieqes it-tieni element mehtieg ghall-hrug tal-Mandat”.

(**ara wkoll** : il-provvediment ta` din il-Qorti **PA/AM** moghti fit-2 ta` Jannar 1993 fl-atti tar-Rikors għall-ħrug tal-Mandat ta` Inibizzjoni fl-ismijiet “**Borg Grech vs Gasan et noe**”).

3) L-element tal-pregudizzju llum bhala l-bazi biex tkun milqugha talba ghall-hrug tal-Mandat kontra l-Gvern m`ghadux dak ta` pregudizzju *li ma jkunx jista` jigi rimedjat*, kif kien il-kaz qabel dahlet l-emenda ghall-Art 873 bl-Att XIV tal-2006. Illum bizzejjed li jintwera mill-perspettiva tal-parti li titlob il-hrug tal-Mandat li dak il-pregudizzju jkun *sproporzjonat* fis-sens illi jkun manifestament ta` zvantagg u ta` hsara ghar-rikorrent jekk il-haga titwettaq.

4) Dwar id-dikjarazzjoni quddiem il-Qorti bil-miftuh, din il-Qorti, fil-provvediment taghha tal-5 ta` Jannar 2016 fil-procediment fl-ismijiet “**Anthony Camilleri et vs Onor Ministru Dott Christian Cardona**” qalet hekk :-

“ ... illi ghall-fini tal-Art 873(3) mhuwiex il-kompitu tal-Qorti li, fi procediment ghall-hrug ta` l-Mandat kontra l-Gvern, tistharreg u tindaga dwar l-attendibilita` tad-dikjarazzjoni li tkun qeghda ssir fil-miftuh. Jekk tidhol fi process ta` din ix-xorta, il-Qorti tkun qeghda tohrog mill-binariji previsti mill-Art 873(3).

Tajjed li jkun rilevat ukoll li fejn l-Art 873(3) jitkellem dwar illi “l-qorti tkun sodisfatta” dik il-frazi mhijiex qeghda tirreferi ghall-konferma o meno, izda qeghda torbot mar-rekwizit erbgha (iv) li huwa l-“isproporzjon fil-pregudizzju”. Bejn it-tielet (iii) rekwizit u r-raba` (iv) rekwizit, il-legislatur uza l-konguntiv “u”. Ghal din il-Qorti dan sar sabiex min-naha wahda jaghmel distinzjoni bejn it-tielet (iii) rekwizit u r-raba` (iv) rekwizit, u min-naha l-ohra sabiex jinsisti li fis-sitwazzjoni prevista fl-Art 873(3) iz-zewg rekwiziti jridu jsehhu flimkien.”

5) L-elementi li jwasslu għall-hrug tal-Mandat huma kumulattivi **mhux** alternattivi. Li allura jfisser illi jekk xi wiehed minnhom ma jirrizultax, il-Qorti **hija obbligata** tichad it-talba għall-hrug ta` l-Mandat.

6) Il-procedura tal-Mandat hija eccezzjonali u straordinarja ("**Xuereb noe vs Hili noe**" : Qorti tal-Kummerc : 22 ta` Settembru 1994).

7) Il-procedura tal-lum hija mahsuba biex tkun wahda sommarja. Huwa propju għalhekk li l-ligi stabbiliet zminijiet qosra u precizi li fihom it-talba għall-hrug ta` l-Mandat għandha jew tintlaqa` jew tigi michuda. Mhuwix mistenni li jitressaq quddiem din il-Qorti, fi procediment bhal dak tal-lum, kull ma għandu jitressaq quddiemha waqt is-smigh tal-kawza dwar il-jedd. Dan ifisser illi l-fatt illi tintlaqa` talba għall-hrug ta` l-Mandat, m`għandux ifisser li l-jedd huwa ppruvat. Kif daqstant iehor m`għandux ifisser li jekk il-hrug tal-Mandat ikun michud, allura l-jedd pretiz ma jezistix. Unikament għall-fini tal-akkoljiment o meno tat-talba, mhux komputu ta` din il-Qorti li tqis il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu. Hadd mill-partijiet ma jista` jew m`għandu jippretendi li bil-metodu sommarju għandha tkun propju din il-Qorti li tiddeciedi hi l-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet bil-procedura specjali u partikolari tal-Mandat ta` Inibizzjoni. Il-mansjoni ta` din il-Qorti mhuwix li tiddeciedi finalment dwar il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu izda huwa limitat u cirkoskritt biex tara jekk huwix sodisfatt dak li trid il-ligi sabiex ikun operattiv Mandat ta` Inibizzjoni.

VII. Konsiderazzjonijiet

Bid-dikjarazzjoni li għamel ir-rapprezentant tal-intimati fil-kors tal-udjenza tas-smigh tar-rikors, kien sodisfatt it-tielet rekwizit.

Dan premess, il-Qorti sejra tghaddi biex tqis it-tieni rekwizit, qabel tikkunsidra l-ewwel u r-raba` rekwiziti.

U cioe` li sejra tagħmel huwa li tqis jekk ir-rikorrenti għandhiex jedd *prima facie* sabiex titlob il-hrug tal-Mandat.

Sejra taghmel hekk ghaliex jekk dan it-tieni rekwizit ma jirrizultax, allura ma jkollhiex ghalfejn tistharreg jekk jirrizultawx l-ewwel u r-raba` rekwiziti.

Il-Qorti qieset dak li wassal lir-rikorrenti sabiex titlob il-hrug tal-Mandat.

Fl-istess waqt, qieset b`reqqa x-xiehda ta` Paul Debattista – Direttur tas-Servizzi Korrettivi – li wiegeb ukoll ghal domandi in kontroezami.

Mid-deposizzjoni ta` Paul Debattista, jirrizulta bl-aktar mod limpidu illi l-procedura stabbilita mil-ligi ghall-konsiderazzjoni tal-applikazzjoni tar-rikorrenti kienet segwita tajjeb, b`mod trasparenti u skont il-ligi, mill-bidu sal-ahhar.

Almenu lil din il-Qorti hekk irrizultalha sal-livell tal-prova *prima facie*.

Tajjeb jinghad bl-aktar mod car u kristallin illi dan tal-lum mhuwiex procediment li huwa intiz li jistharreg l-ghemil amministrattiv ta` awtorita` pubblika.

Dik hija kwistjoni ta` mertu li tohrog ghal kollox mill-parametri ta` dan il-procediment.

Li trid tistabilixxi din il-Qorti huwa jekk fil-konsiderazzjoni tal-applikazzjoni de qua tar-rikorrenti kienx hemm xi nuqqas da parti tal-awtorita` pubblika li *prima facie* kien lesiv ghall-jeddijiet tar-rikorrenti.

Il-Qorti ma rriskontratx jeddijiet tar-rikorrenti li kienu vjolati sal-livell ta` *prima facie*.

Tajjeb jigi riaffermat ukoll minn din il-Qorti l-principju tad-dritt illi mhuwiex il-kompitu taghha li tissindaka d-diskrezzjoni li tkun ezercitat l-

awtorita` pubblika fid-decizjoni taghha. *Del resto* dan l-istess principju tad-dritt ighodd ukoll ghal dik il-qorti li *forsi* tkun trid tiddeciedi l-mertu.

Dan permess, il-Qorti ma ssib imkien fil-provi li tressqu ghall-konsiderazzjonijiet taghha illi kien vjolat xi jedd - mqar sal-livell ta` *prima facie* – waqt il-kors tal-konsiderazzjoni tal-applikazzjoni tar-rikorrenti.

VIII. Konkluzjoni

Billi t-tieni (ii) rekwizit ghall-hrug tal-Mandat huwa nieqes, ma hemmx htiega li l-Qorti tqis l-ewwel u r-raba` rekwiziti, peress illi kif inghad aktar kmieni l-erba` rekwiziti huma kumulattivi mhux alternattivi. Fic-cirkostanzi l-Qorti hija prekluzza milli tordna l-hrug tal-Mandat.

Provvediment

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi dan il-procediment, billi filwaqt li qeghda thassar *contrario imperio* d-digriet taghha tal-1 ta` Frar 2017 fejn laqghet provvizorjament it-talba tar-rikorrenti, qeghda tichad it-talba tar-rikorrenti ghall-hrug tal-Mandat. Tordna lir-rikorrenti sabiex thallas l-ispejjez kollha ta` dan il-procediment.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imħallef

Amanda Cassar
Deputat Registratur